

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Aurea Rosa id e[st] pre||clarissima expositio sup[er]
eua[n]gelia to||tius anni**

Mazzolini, Silvestro

Hagenaw, M.dxvi.

VD16 M 1751

Casus. vij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70365](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70365)

hō de oibz est p̄tens & p̄fessus & absol-
 lutus: accepta penitētia / si illā pagat in
 mortali nouit̄ cōmissio: liberat se ab in-
 functōe sacerdotis: nec incurrit inobe-
 dientiā sicut si eā nō fecisset. q̄ nō ē for-
 titus vinculū p̄fessoris q̄ det vel ecclie.
 Sed hō in mortali existēs implēdo p̄ce
 p̄tū dī de honore parētū v̄l ecclie de se
 iunio ecclie q̄dragesimali: se ab illa ob-
 ligatōe liberat. q̄ & hoc similit̄. Quā aut̄
 satisfactio relinq̄t effectū: redeūte chari-
 tate: valet rōne charitatis & ex insuetōe
 sacerdotis. Hec ille. Videt̄ aut̄ mibi q̄
 opinto sc̄i Tho. sit eadē cū ista. q̄ san-
 ctus Tho. loquit̄ de satisfactōe p̄tuo-
 sa: vt p̄t̄ ex rōne sua. Dicendū igit̄ v̄l
 det̄ q̄ talis reditūas si expleuit̄ insuetā
 satisfactōne i mortali: nō tenet̄ replica-
 re illā in specie: martine cū nullus sciat se
 esse sine mortali. sed sufficit si satisfaci-
 ar deo q̄ bona opa. Qd̄ si nō facit: non
 peccat mortali. s; i purgatorio exoluet̄
 equalit̄e insueti sibi: nisi fuisset̄ insuetā
 excessiua. q̄ eo casu exoluet̄ r̄m debitas
 p̄ctis: s̄m Capō. iij. dist. xij. Cū igit̄ dicit̄
 sc̄i Tho. q̄ si trāsit̄ reterāda est: non
 intelligit̄ eadē in specie: sed equaliter
 Et cum d̄t q̄ si relinq̄t effectū erit̄ accep-
 ta in eo: intelligit̄ q̄ntū se extendit̄ ille
 effectus. Ita p̄bi gr̄a: q̄ si effectus totus tei-
 nij relit̄ ē vt. x. & q̄n supuenit̄ charitas
 tā nō est nisi vt. v. illa satisfactio nō est
 accepta nisi vt. v. & alia q̄ncq̄ opterz ali-
 unde supplere. & h̄ int̄debat̄ Aider: vt
 videtur. Sed cōtra. Petā tua elemo-
 sytis redit̄e Daniel. iij. & tamē p̄stat
 q̄ ille repperat in pctō. So. Elemosyna
 relinquit̄ effectū s̄m sc̄m Tho. Et tra-
 int̄debat̄ Daniel q̄ penit̄eret regē. Et
 ce igit̄ delusiones.

Prima. Penitēs est debitor pene sa-
 tisfactorie rōne pcti cōmissi: & rōne insue-
 tōis a sacerdote: sic q̄ etiā si sacerdos i-
 iugat maiorē debito: tenet̄ t̄m ad eā.

Secūda. Si sacerdos iugat satisfac-
 tōez minorē debito pcti penitēs tenet̄
 supplere residuū. si at maiorē tenet̄ eaz
 exple. si t̄m an̄ expletione mortaf. n̄ sol-
 uet̄ nisi debitā pctō i purgatorio

Tertia. Qui insuetā satisfactōez nō

relinq̄ntē effectū explet i mortali totus:
 tenet̄ repetere nō eadē in specie s; equa-
 lentē. Si aut̄ effectū relinq̄t: tenet̄ equa-
 lentē tantū repetere q̄ntū d̄ illo effectū
 sine charitate trāsuit̄.

Quarta. Qualit̄cūq̄ expleat̄ p̄ntia:
 nō ē p̄t̄ h̄ necario iterāda p̄fessio

Casus. vij.

O Verit̄ septimo D̄truz
 q̄libz ch̄itanus tenet̄ teiunaz
 re totaz q̄dragesimaz: Ad h̄
 r̄ndēt̄ oēs doc. q̄ q̄libz tenet̄.
 Qd̄ p̄t̄ Primo. q̄ d̄t. ij. di. In his rebz
 in q̄bz nihil certuz scriptura statuit̄: mos
 ppl̄: mos det̄. Nec refert̄ vtz voluntas
 p̄ncipis p̄bis aut̄ facti. declarē. s̄. de le-
 ḡbz. l. de q̄bz. Tū obligat̄ rōnabit̄ & p̄
 sc̄pta p̄suetudo. di. ij. c. illd̄. & c. illa. Se-
 cūdo q̄ videt̄ exp̄sse p̄t̄pt. de p̄se. di. iij.
 nō liceat. & c. nō optet. & c. placuit. & di-
 stin. v. q̄dragesima. Sed intelligit̄ si q̄s
 p̄t̄. Pro q̄ nota duas regulas. Prima
 est sc̄i Tho. iij. dist. xv. & tal. Quilibz
 p̄t̄ & debet̄ p̄seruare vitā & robur neces-
 sariū ad ea q̄ sibi incumbūt̄ faciēda neces-
 sario p̄ vita v̄l officio vel societate pul-
 uerū: vel respectu eoz q̄ facere p̄t̄ me-
 lloza teiunio. Et intelligit̄: incumbere nei-
 cessario: quādo alis esset̄ notabile dānū
 vel notabile incōmodū. Et similit̄ intel-
 go d̄ officio & societate quā relinq̄re nō
 p̄t̄ sine incōmodo: vt eū q̄s incidet̄ i
 latrones forte si solus esset̄: vel si q̄s relin-
 q̄ret officiu vtz possit̄ viuere: vt curio-
 vel laborator & hmōi. Qui cum p̄d̄ct̄
 p̄t̄ teiunare d̄t̄ posse. Secūda est Guill. de
 P̄ssa. tal. Si cū p̄d̄ct̄ certus es q̄ n̄ pos-
 sis: nō req̄rat̄ disp̄sario. Si es dubius
 cōsule quēlibet̄ peritū & bonū: puta me-
 dicū conscientiaz vel p̄fessōrē bonum &
 prudentē. Qui si nō remanet̄ dubius:
 ita iudic̄to ei sine alia disp̄sario. Si
 aut̄ remanet̄ dubius. oportet̄ adire plū-
 tum q̄ nō solū declaret̄: sed declaret̄ au-
 torit̄ative disp̄sando. Unde p̄t̄e q̄t̄
 scopum si potes s̄m Guill. & Hostien. &
 Pet̄rū de palude. Sin aut̄em pct̄e p̄t̄
 robianum. Ad ista regula crede nullū

De quonibus impertinentibus

doctore vere discernere: etsi apparent.
Tempus autem quod obligat ad ieiunium secundum
secundum Thome et Petrum de paludibus et Pissam et
Aldem et Archiepiscopum in 2° p. 23. annu. 2°
cer ei an teneatur ex iure nature carnem
subijcere spiritui. si tamen per hunc modum
to cibo indigere ad nutrimentum et augmen-
tum. Nec est simile secundum Petrum de indigentibus
b^o cibo ad generationem. quod diebus ieiunij
debent iuges abstinere a coitu: et semel
in anno sufficit fecundare: et cum ieiunio
plurimum abstinere semel quod sit necesse. Modus
autem ieiunandi est secundum Thome et ceteros
omnes. semel comedere in ix. hora: quod incli-
pit in meridie si numeremus horas per tri-
plicitates. videlicet prima: tertia: sexta: nona:
na. Si tamen numeremus per singulas vni-
tates hora nona est tertia post meridiem.
Et ista est hora prandij in ieiunio secundum legem.
Et si non secundum consuetudinem. Videtur tamen velle De-
er^o de paludibus quod de iure extra quadragesimam
liceat ieiunio prandere quod primum incipit
triplicitas nona. i. transacto meridie. si
autem i quadragesima. Dicit etiam Petrus de paludibus
quod i quadragesima. et si non operatur expectare
vesperam diei sed officij: tamen tardius debet co-
medi quod i alijs ieiunijs: ita quod i tali ieiunio
debet ante prandium esse transacta nona:
si autem i alijs hora sexta. Sed secundum Thome. i
istis. dist. xv. videtur velle quod in omni ieiunio
oportet expectare sine nona secundum legem
i. hora tertia post meridiem: Sed ego credo
hodie standum consuetudini populi dei. xv.
dist. i. his. De collatione serotina dicit Ar-
chiepiscopus et communiter doctores quod per mo-
dum medicine. i. ne potius noceat: non autem per
modum cibi. Dicit tamen idem quod si non fiat cau-
sa medicine: potius in prandium est ratione
consuetudinis: nisi fiat in fraudem. quod
etiam sentit Abbas. quia standum est con-
suetudini: ex quo videtur de ius non est ad oppo-
situm. Intellego autem quod fit in fraude. quia
do propter famem. Intellego hoc quod licite fit
aut non propter potum: quando non fit propter fa-
mem: sed alia rationabili causa: pura propter
dormitorem vel vocem. Imo dicit Rich. et
idem videtur sentire secundum Thome. quod si quis
ex sensualitate comedat aliquid: in tali col-
latione non frangit ieiunium: nisi ratione magni
excessus. De pane autem in collatione dicit

idem Archiepiscopus quod ieiunium soluit. Sed An-
gelica et Rosella dicit quod non: maxime ubi est
consuetudo: quibus standum est quod aliud non habet
beneficium. vel si habet: illud nocet stomacho.
Et ex secundo Thome. et Petro de palude non
potest quod ad hoc haberi distinctio inter pa-
nem et fructus et herbas. Et si dicatur quod con-
suetudo de non comedendo panem fecit
legem. Dico quod in foro consuetudo non
obligat nisi quia intendit princeps legislator
quod non intendit ut sine pane et herbis quod sit
ne pane potest quod indiget obesse. Vel quod
fructus non habes vel si habes fructus
non habes stomachum fructibus oportunitatem.
Potest autem esse ante prandium secundum omnes fere li-
ceret: tamen vinit et per videret licet aliquid
sumere causa potest precise. sine quo. i. potest
impune sumi si potest et habet expressum h
a secundo Thome. dist. xv. in questione de ieiunio
n^o. ar. iij. q. j. Sed primo. quod si tene-
mur: esse mus perfectiores christo qui vna
tamen quadragesima ieiunavit. So. Ieiuna-
vna eo modo quod christus nihil manducando: de
inde cessa si vis: quod te absolvo. Vel dico
quod christus non indigebat ieiunio. sed ieiuna-
vit vna ad exemplum et formam nostram. Secundo
Suppono quod ieiunium fiat ad satisfacienda
duo per peccata. Tunc sic. Christus non ieiunavit
se: ut propter nos. et per nos sufficienter
me satisfecit pro nobis. quod ei satisfactio erat
in finem valoris. Ergo nos non indigemus
ieiunio. So. Nego suppositum. quod fit esse
ad mortificandum corpus et mentem elevan-
dam. Unde et iusti et sancti tenent ieiunare: secundum
secundum Thomam. Dato tamen supposito: dico quod
christus non intendebat sic satisfacere pro nobis
vnum de cetero non affligeremur. sed sic:
ut nostra satisfactio esset deo grata medicina
te satisfactio christi a qua nostra habet effi-
cacia. sicut etiam est passus pro nobis: et
tamen operet nos sue passionis coniungi per
penam vel sacramenta: que penam nostram
non satisfacit deo: nisi iure passionis christi.
Et sic per rationes.

Prima. Quilibet qui potest ieiunare
teneat se.

Secunda. Ille dicitur non posse: qui cum ieiunio
non potest ea quod sibi necessario facienda
incumbunt. vel que sunt meliora ieiunio:
pura pascare.

Tractatus tertius

Tertia. Utrū possis vel nō possis: si es cere? nō oportet adire aliū: nec nō se hūmādo peccas mortalit. etiamsi in parte fallaris: sicut Pisanū et Petrū de palude. q. s. credis te hēre causam sufficē? et nō habes.

Quarta. Si es dubius: si ule peritū et bonū et illi ad hēse. si nō dubitat: magis meo timorato. i.

Quinta. Si aut dubitat redire eum q̄ possit dispēlare. i. ep̄m vel parochianū vel paratū i religioe.

Sexta. Tempus aut obligatōis est. xxi ann. et tps comedēdi hora. ix.

Septia. Pot. nec ante p̄ndiū nec post soluit nisi fiat in fraudem: siue sit vini siue aque.

Octaua. Panis nō soluit si sumat per modū medicie: ubi maxie nō habet rē.

Casus viij.

Queritur. viij. Utrū q̄ accedit ad sacramētū p̄fessio nis sine dolore: peccet mortaliter: Ad hoc aures r̄ndet sicut Scotū. in. iiij. et dñm Bonauenturā q̄ sic. q. q̄ntū in se est perdit sacramētū Idem uidet sentire sc̄tus Tho. qui dē q̄ accedens fict. tenet suā fictionem cōfiteri: qd̄ n̄ eēt ver. si eēt solū p̄ctm̄ uentale. Nō oportet tñ istū dolorē esse p̄ctm̄ onem. s. sufficit si sit attritio. Differēt aut sicut p̄fectū et imp̄fectū ista duo. Nā utriusq̄ est dolor de p̄terito peccato cū p̄posito emendandi. sed p̄terito ē quādo tantū intēdit iste dolor: q̄ p̄ctm̄ tantū displicet q̄ntū debet placere de. i. sup̄ omnia. Et ois reliqu. dolor extra istū ē attritio q̄ sufficit ad n̄ peccare mortaliter accedente ad p̄fessionē. Imo sicut Capreolum i. iiij. sufficit ut tūc p̄ficens grām p̄sequat. q. aliqui ista attritio est tanta ut p̄tute clautū fiat p̄terito. s. ut de nō semp̄ sit tāta. Imo uisio sc̄to Tho. i. iiij. vi. xvij. q. j. ar. iiij. q. j. et uisio nider: dicit eo q̄ ois attritio sufficit ad p̄sequendam grām i b̄ sacro: et i bap̄tismo q̄ ordinat p̄ culpā nisi q̄s actu dū p̄cepte sac̄m̄ pot. nat obicē. Imo dico q̄ sufficit si q̄s uel

let eē uolēs i gñali et p̄clari: q. tal. nec cessario ē uolēs sicut uolūtate deliberatā ad quā eēt tal. p̄tinet attritio et p̄terito s. forte n̄ uoleat sicut sensū aut uolūtate naturalē: p̄p̄ qd̄ dē ē se non uolere. Est ei cōtradictio q̄ uelim mibi aliqd̄ displicere: et q̄ n̄ displiceat s. rōnē deliberatā quia cui aliqd̄ placet ip̄a et tū cōplacētia placet p̄ eo tpe quo illd̄ placet. Uñ et m̄rem Gratiani h̄ mō fuisse absolutam Archiep̄s in chronica narrat. Et licet n̄ approbetur historia: tñ n̄ fecellit doctrinam. Sufficit igit omnis dolor de p̄terito et p̄posito de futuro simul. Sed aduertere q̄ p̄positū nō ē iudiciū uel optio. Uñ fiat q̄ uelim abstinere i futurū: et tamen credo q̄ non abstinēbo sed mutabo uoluntatem: quod tamen non uellem mōdo. et hoc multos fallit. Ellice cōcludi siones.

Pris. Qui p̄fiteri n̄ uolēs de p̄terito aut uolēs n̄ cauere de futuro peccat mortaliter si p̄fiteri ut absoluat.

Secda. Qui p̄o uolero mō p̄fiteri: n̄ ut absoluat sed ad recognitiōem sui corā deo et sacerdote. n̄ peccat ex b. q. sicut Ricbar. n̄ p̄tēnt sed uerē sac̄m̄. Uñ talis cōfessio ē audienda et eis consulendum: ut dicat in cap. q̄ quidam. de penitētia et remis.

Tertia. Contritus ē cū p̄ctm̄ p̄p̄ de um displicet sup̄ omnia: sic q̄ ē parat. omnia in generali pati deo uolēte ante q̄ uenit peccare: licet i particulari non cogitet nec debeat cogitare de hac p̄ca uel illa.

Quarta. Attritio ē ois p̄terito: et dēum q̄ ali. uolēt de offēsa dī: ut sic dēum mō cū p̄posito emendandi.

Quinta. Quicūq̄ ē attritio sine p̄terito p̄t p̄fiteri et petere absolutionē.

Sexta. Sicut et dēum scit se uelle hēre dolorē de p̄terito i generali et p̄clari: et uolētū p̄positū: s. nesciat se uolere.

Septia. Quis tales p̄sequunt grām i absolutionē: clautū p̄fiteri: imp̄fectū dolorē: n̄ eundē numero actualit. cū attritio actuali nunq̄ fiat p̄teritois acc. iiij. vi. q. ii. ar. j. q. iiij. s. alii specie uel numero nisi ponat obicē.